

Chăm sóc điều dưỡng gia đình lồng ghép vào mạng lưới chăm sóc sức khỏe ban đầu

THANH THUY NGUYEN THI, giảng viên- Khoa điều dưỡng trường
ĐHYK PNT – TP HCM – Việt Nam

MARIE-CLOTILDE LEBAS, giảng viên- trường HERS – vùng
Libramont Belgium

SÉVERINE MAUCQ, giảng viên- trường HERS – vùng Libramont
Belgium

Bối cảnh

- Dự án WBI số 12 (2012-2015) - 6 đợt tập huấn tại trường ĐHYK PNT
 - Chuẩn hoá kiến thức về lĩnh vực chuyên môn của chuyên ngành chăm sóc điều dưỡng
 - Phối hợp giảng : giảng viên VN tại 2 đợt tập huấn cuối
- Chương trình PNT đang triển khai:
 - Chuyên khoa hoá chăm sóc điều dưỡng từ năm 2014 tại trường PNT
 - Đơn vị thí điểm tại PNT: thực hành chăm sóc điều dưỡng gia đình có phối hợp
- Chương trình WBI (2016-2018)– chăm sóc Y học gia đình
 - Phối hợp đa chuyên ngành (bác sĩ, dược sĩ, vật lý trị liệu)
 - Trường ĐH PNT là đối tác chiến lược ưu tiên đối với lĩnh vực điều dưỡng

Bối cảnh hiện tại của chăm sóc điều dưỡng gia đình

- Phát triển và lồng ghép vào các hoạt động của Y học gia đình
- Chính sách đang được xây dựng, có được sự quan tâm đối với chăm sóc sức khỏe ban đầu và của tuyến y tế ban đầu

- Chưa được công nhận chính thức việc chăm sóc điều dưỡng tại nhà
- Nguồn lực hỗ trợ cho thực hành còn hạn chế vì nằm trong bối cảnh bệnh viện
- Chưa công nhận đầy đủ kiến thức, năng lực và phạm vi hợp pháp
- Phạm vi năng lực chuyên biệt của chuyên ngành điều dưỡng còn chưa được hiểu hết và chưa được công nhận
- Không có điều kiện để bệnh nhân tiếp cận dịch vụ chăm sóc, không có theo dõi chuyên biệt hoá theo bệnh nhân, không có chăm sóc toàn diện

Hoạt động của điều dưỡng gia đình

Cái gì?

- Chăm sóc sức khỏe ban đầu
- Chăm sóc tại tuyến y tế đầu tiên và/hoặc chăm sóc liên tục khi chuyển tuyến 2

Cách nào ?

- Chăm sóc trong phạm vi năng lực độc lập và phối hợp với bác sĩ
- Đa chuyên môn

Tại đâu?

- Tại nhà
- Trạm y tế - phòng khám
- Bệnh viện
- Đơn vị sức khỏe khác: nhà dưỡng lão, nhà trẻ - mẫu giáo, trường học

Đối tượng nào?

- Tất cả dân số
- Cảm thấy không khỏe
- Có nguy cơ bệnh

Chăm sóc tuyến y tế ban đầu -DỊCH VỤ Y TẾ-

- Điểm tiếp xúc đầu tiên của hệ thống y tế.
- Cung cấp dịch vụ chăm sóc tổng quát, liên tục, lồng ghép
- Dễ tiếp cận cho mọi người
- Phối hợp và lồng ghép các dịch vụ chăm sóc cần thiết vào các mức độ khác nhau
- Đa chuyên ngành

Chăm sóc sức khỏe ban đầu -HÌNH THỨC CHĂM SÓC-

- Có thể thực hành ở nhiều tuyến y tế (ví dụ việc chăm sóc cấp cứu = ở tuyến 2 với kỹ thuật chăm sóc tuyến 1)
- Từ yêu cầu của bệnh nhân
- Tiếp nhận vấn đề
- Lý tưởng khi tiếp xúc đầu tiên với nơi cung cấp dịch vụ sức khỏe tuyến đầu, giải quyết 90% vấn đề sức khỏe của cộng đồng dân cư
- Tác động tất cả khía cạnh của sức khỏe
- Chăm sóc toàn diện (tâm sinh thể)

Vai trò của điều dưỡng

- Chăm sóc cho sức khỏe (vai trò độc lập): hài lòng với nhu cầu SK+ thoải mái, giáo dục sức khỏe...
- Tham gia vào điều trị bệnh (vai trò cộng tác)
- Đánh giá tình trạng sức khỏe và diễn tiến bệnh
- **Độc lập (Điều dưỡng tự quyết độc lập)**
 - Bệnh nhân là trung tâm của chăm sóc và chủ thể của chính sức khỏe của họ
 - Lập chẩn đoán điều dưỡng®
 - Can thiệp chuyên biệt của điều dưỡng® và phối hợp với bệnh nhân
 - Thang điểm đánh giá kết quả công việc bởi điều dưỡng®
- **Chỉ định (bác sĩ, ...)**
 - Sử dụng thuốc cho bệnh nhân
 - Theo dõi diễn tiến bệnh (đo các chỉ số sức khỏe mà không cần phân tích)
- **Phối hợp**
- **Đào tạo**

Nơi hoạt động

- Di chuyển đến nhà
- Địa điểm cụ thể tùy theo phân bố dân cư
- Tiếp cận dễ dàng phân bố trên toàn lãnh thổ
- Trang thiết bị phù hợp
- Cho phép tiếp cận dịch vụ chăm sóc với chi phí hợp lý
- Kiến tạo chăm sóc đa chuyên môn
- Phối hợp với các bệnh viện

Cho ai?

- Người trưởng thành, trẻ em, trẻ vị thành niên
- Mẹ và trẻ em
- Người cao tuổi
- Người tàn tật
- Gia đình: giáo dục sức khỏe và hỗ trợ (các khó khăn của gia đình, cộng tác để triển khai kế hoạch chăm sóc bệnh nhân)

! Đôi khi phải cần thêm một chuyên khoa bổ sung

Chăm sóc chuyên biệt theo từ đối tượng người trưởng thành – trẻ vị thành niên – trẻ em

- Dự phòng
- Giáo dục sức khỏe
- Chăm sóc sau xuất viện
- Chăm sóc giảm nhẹ - cuối đời
- Sử dụng thuốc cho bệnh nhân
- Chuẩn bị việc khám bệnh và định hướng bệnh nhân.
- Chăm sóc theo dõi Bn có bệnh mãn tính
- Hỗ trợ tâm lý
- Giáo dục giới tính, ngừa thai, dự phòng các bệnh lý lây qua đường tình dục.

Chăm sóc chuyên biệt theo từ đối tượng

Bà mẹ và trẻ (điều dưỡng chuyên khoa)

- Theo dõi thai kỳ
- Chuẩn bị cho sanh nở
- Giáo dục về chăm sóc trẻ sơ sinh và trẻ nhũ nhi
- Chăm sóc hậu sản
- Hướng dẫn cho con bú
- Bông bế-chăm sóc
- Chăm sóc tổng quát
- Khuyến khích tham gia của ba mẹ trẻ vào chăm sóc sức khỏe trẻ em
- Theo dõi kế hoạch tiêm chủng vaccin

Chăm sóc chuyên biệt theo từ đối tượng người cao tuổi, cuối đời, tàn tật

- Hỗ trợ các hoạt động sinh hoạt hằng ngày
- Chăm sóc tổng quát chuyên biệt theo nhu cầu
- Theo dõi việc điều trị
- Hướng dẫn thiết kế nơi sống phù hợp và hướng dẫn sử dụng dụng cụ y tế hỗ trợ
- Chăm sóc chuyên biệt theo bệnh: Alzheimer, Parkinson,...

Cộng tác và đa chuyên môn

- Cộng tác với bác sĩ: chăm sóc theo chỉ định với mục tiêu điều trị
- Đa chuyên môn: bác sĩ, vật lý trị liệu, dược sĩ, nhân viên xã hội, ...
- Cộng tác với người bệnh: mục tiêu được xây dựng bởi và vì người bệnh
- Cộng tác với gia đình và/hoặc chăm sóc tại nhà

Các mục tiêu chung

- Giúp đỡ xây dựng mục tiêu điều trị
- Trao đổi thông tin
- Theo dõi việc chăm sóc và cộng tác vì chung mục tiêu

Phát triển chăm sóc điều dưỡng gia đình

- Chăm sóc tại nhà lồng ghép với chăm sóc cho cộng đồng
- Không nên nhầm lẫn với chăm sóc sức khỏe cộng đồng
- Yêu cầu đào tạo nhất định
- Khả năng chuyên khoa hoá cho từng lĩnh vực đặc thù (bệnh lý, nhóm đối tượng)
- Mức độ đào tạo thấp: xem như người hỗ trợ, phục vụ các kỹ thuật chăm sóc giới hạn.

Cám ơn sự chú ý lắng nghe

